

ARENDALS FOSSEKOMPANI PENSJONSKASSE

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP FOR 2016

NØKKELTALL

BELØP I TUSEN KR	2016	2015	2014
Premieinntekter	4 552	15 158	13 034
Pensjonsutbetalinger	3 149	2 947	2 745
Totalresultat	4 442	616	3 509
Forvaltningskapital	180 110	157 037	138 496
Egenkapital	17 621	15 085	14 469
Risikoutjevningfond	126	123	123
Kapitalavkastning kollektivporteføljen	5,5 %	2,4 %	7,9 %
Kapitalavkastning selskapsporteføljen	15,4 %	12,7 %	34,3 %
Antall pensjonister	29	29	28
Aktive medlemmer	8	65	72
Fripoliser	62	6	0

PENSJONSKASSENS STYRE

Styre

Styret består av 5 representanter. 3 av representantene er utnevnt av medlemsbedriftene og 2 av representantene er valgt av medlemmene. Av styremedlemmene er 4 menn og 1 kvinner.

Medlemsbedriftenes representanter:

Marianne Lie – Styreleder (ekstern)

Jens Vig (ekstern)

Gunnar Line

Medlemmenes representanter:

Thor Gabrielsen

Thorvald Paulsen

STYRETS ÅRSBERETNING 2016

Om Virksomheten

Arendals Fossekompani pensjonskasse ble opprettet i 2006. Pensjonskassen er en egen juridisk enhet med eget styre med fem medlemmer. Styret er pensjonskassens øverste organ. Tre av styremedlemmene oppnevnes av styret i Arendals Fossekompani ASA (sponsor). To styremedlemmer velges av og blant medlemmene (inkludert pensjonistene) av pensjonskassen. Minst ett styremedlem skal være uavhengig.

Arendals Fossekompani pensjonskasse er pensjonsordning for arbeidstakere i Arendals Fossekompani ASA med datterselskaper. Arendals Fossekompani har hovedkontor på Bøylefoss i Froland kommune. Pensjonskassen administreres fra Oslo.

Pensjonskassen har 8 aktive medlemmer, 29 pensjonister og 62 fripoliser pr. 31.12.2016. Pensjonskassen ble stengt for nye medlemmer 31.12.2010.

Pensjonsordningene som er ytelsesbaserte, omfatter følgende: alderspensjon, uførepensjon, ektefellepensjon/samboerpensjon og barnepensjon.

Pensjonskassens virksomhet er ikke av en slik karakter at den påvirker det ytre miljø.

Pensjonskassen har en tilknyttet deltidsmedarbeider og avtale med konsultentselskapet Eikos om full administrasjon av pensjonskassen. Dette inkluderer blant annet funksjonen daglig leder, regnskapsføring, ansvarshavende aktuar, pensjonsutbetalinger og administrasjon.

Kassen har følgende avtaler om kjøp av tjenester:

- *Reassuranseavtale* med AON Limited, London, om katastrofedekning. I 2016 ble det betalt kr 5 000 inkl. mva.
- *Avtale om proporsjonal reassuranse* tilsvarende 50 % av forsikringsrisikoen med reassurandør Sweden Re. I 2016 ble det betalt kr 505 810 inkl. mva.
- *Avtale med Eikos* om daglig leder, regnskapsføring, administrasjon og ansvarlig aktuar. I 2016 er det utbetalt en godtgjørelse på kr 803 248 inkl. mva.
- *Avtale om revisjon* med KPMG. Det ble utbetalt en godtgjørelse på kr 160 598 inkl. mva. i 2016.

Styrets arbeid

Det ble avholdt fire styremøter i 2016.

Styret behandler kvartalsvise regnskaps- og kapitalforvaltningsrapporter. I tillegg behandles øvrige saker fremlagt for styret.

I løpet av året har styret arbeidet og fått etablert et ansvarlig lån fra sponsor. Bakgrunnen for dette er å forbedre bufferkapitalsituasjonen.

Pensjonskassens styre består av:

Marianne Lie (styreleder), Jens Vig (uavhengig), Gunnar Line, Thor Gabrielsen og Thorvald Paulsen. De to sistnevnte representerer medlemmer av pensjonskassen.

De to eksterne styremedlemmene mottar kr 20 000 i styrehonorar pr. år. Styremedlemmene som er ansatt i konsernet mottar kr 10 000 pr. år, dog utbetales det ikke honorar til Gunnar Line.

Ekstern styremedlem Øyvind B. Kristiansen trådte ut av styret i løpet av 2016 og har mottatt kr 5 000 i styrehonorar.

Resultatet for 2016

Samlet premie for 2016 utgjorde kr 4 552 074 (kr 15 158 174 i 2015), hvorav kr 510 810 (kr 524 333 i 2015) ble avgitt som reassuransepremie.

Løpende pensjoner utgjorde kr 3 148 596 i 2016 (kr 2 947 200 i 2015). Driftskostnadene utgjorde kr 1 107 950 i 2016 (kr 1 188 540 i 2015).

Årets resultat av teknisk regnskap er på kr 404 837 (underskudd på kr 379 835 i 2015). Årets resultat av ikke-teknisk regnskap er på kr 3 350 109 (kr 995 746 i 2015). Totalresultat for året ble kr 3 754 945 (kr 615 911 i 2015).

Bokført avkastning (modifisert Dietz metode) utgjorde 3,32 % i 2016 (3,12 % i 2015). Verdijustert avkastning på kollektivporteføljen midler utgjorde 5,54 % i 2016 (2,35 % i 2015), mens den verdijusterte avkastningen på selskapsporteføljen var 15,36 % i 2016 (12,66 % i 2015).

Finansplasseringer

Pensjonskassens finansplasseringer består av rentebærende instrumenter, aksjer mv. og bankinnskudd mv. Sum eiendeler utgjorde kr 180,1 mill. pr. 31.12.2016 (157,0 mill. pr. 31.12.2015).

Selskapsporteføljens finansplasseringer består av bankinnskudd kr 15,3 mill., aksjer/egenkapitalbevis kr 7,4 mill. og fondsandeler kr 8,6 mill.

Markedsverdi av investeringer i kollektivporteføljen som måles til virkelig verdi var kr 143,7 mill. pr. 31.12.2016. Av dette var beholdningen av aksjer/egenkapitalbevis og aksjefond kr 48,4 mill. og beholdningen av rentebærende papirer kr 95,3 mill.

Forsikringsmessige forhold

Pensjonskassen har 19 løpende alderspensjoner, 8 etterlattepensjoner, 2 uførepensjoner og 62 fripoliser. Antall aktive medlemmer (i arbeid) i pensjonskassen pr. 31.12.2016 er 8. Løpende pensjoner tilhørende Arendals Fossekompagni ble økt med 2,07 % fra 01.05.2016. Det har ikke blitt noen justering av pensjoner i Scanmatic.

Aktive medlemmer født etter 31.12.1955 ble i 2016 overført til en innskuddspensjonsordning. I forbindelse med dette ble det utstedt fripoliser som administreres av pensjonskassen. Datterselskapet Markedskraft har etter endringene ikke lengre noen medlemmer i pensjonskassen.

Beregningsgrunnlag

For overlevelse, død og sivilstand benytter pensjonskassen Finansnæringens Hovedorganisasjons tariff K2013 med Finanstilsynets krav om 10 % margin på dødelighetsnedgangen og 12 % margin på startdødeligheten.

Pensjonskassen er fullt oppreservert i henhold til dødelighetstariffen K2013.

Administrasjonstillegget er 10G pluss 8 % av årets premie og 6 % av engangspremier. Pensjonskassen har avtalt med sponsorforetaket at den årlige premien for rentegarantien skal være 0,75 % av premiereserve og premiefond.

Risikostyring

Pensjonskassen er utsatt for tre typer risiko: forsikringsmessig, kapitalforvaltningsmessig og operasjonell risiko.

Forsikringsmessig risiko håndteres ved å ha et så korrekt beregningsgrunnlag som mulig, tilstrekkelige avsetninger og hensiktsmessig reassuransedekning (gjenforsikring). Kassen har både proporsjonal reassuransedekning og katastrofereassuransedekning. Videre kan atferdsregler for medlemmene av kassen redusere risikoen.

Operasjonell risiko begrenses først og fremst ved gode rutiner, herunder rapportering og kontrolltiltak.

Kapitalforvaltningsrisikoen består av faren for å oppnå utilstrekkelig avkastning i relasjon til garantert rente og faren for tap. Disse risikoene søkes begrenset ved å ha en sammensatt portefølje av ulike verdipapirer, fordelt på ulike utstedere og bransjer, og i et omfang som er innenfor pensjonskassens risikobærende evne. Det utarbeides stresstester minimum hvert kvartal, og disse fremlegges for styret. Fra og med 2013 rapporteres det hvert halvår stresstester til Finanstilsynet.

Styret har vedtatt prinsipper for internkontroll. Internkontrollrapport er fremlagt og behandlet av styret.

Vurdering av den finansielle situasjonen fremover

Utviklingen i finansmarkedene har direkte påvirkning på pensjonskassens resultat. Positive resultater i 2016 har medført en styrking av pensjonskassens kursreguleringsfond. Med utgangspunkt i en godt diversifisert portefølje, ser styret ikke behov for å foreta særlige endringer i eksisterende forvaltningspolicy og aktiva-allokering. Styret følger som tidligere utviklingen i finansmarkedene nøye og vurderer løpende behovet for justeringer i finansporteføljen.

Egenkapital

Sponsorselskapet har til sammen skutt inn NOK 12,0 mill. i kjernekapital i kassen. Det er et akkumulert overskudd på kr 5 495 717, og et Risikoutjevningfond på kr 125 730 slik at egenkapitalen pr. 31.12.2016 utgjør kr 17 621 447. Det er ikke utbetalt noen avkastning på egenkapitalen.

Fortsatt drift og fremtidsutsikter

Styret i pensjonskassen bekrefter at forutsetningene for fortsatt drift er til stede.

Rammebetingelsene generelt for å finansiere ytelsesordninger fremover forventes fortsatt å være krevende. Pensjonskassen har imidlertid tilfredsstillende egenkapital. Styret i sponsorselskapet har tidligere avgitt en erklæring om kapitaltilførsel dersom det skulle bli nødvendig for å oppfylle formelle kapitalkrav.

Oslo, 14 mars 2017

Marianne Lie
(styreleder)

Gunnar Line

Jens Vig

Thorvald Paulsen

Thor Romedal Gabrielsen

Nils Poulsen
(daglig leder)

Arendals Fossekompagni Pensjonskasse pr. 31.12.2016

RESULTATREGNSKAP	Noter	31.12.2016	31.12.2015
Premieinntekter			
Forfalte premier, brutto	1	4 552 074	15 158 172
- Avgitte gjenforsikringspremie		-510 810	-524 333
Overføring av premiereserve fra andre forsikringselskaper/pensjonskasser		0	0
Sum premieinntekter		4 041 264	14 633 839
Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2	2 034 082	2 218 444
Verdiendringer på investeringer		4 573 072	-939 641
Realisert gevinst og tap på investeringer		2 360 810	3 261 903
Renteutgifter		0	0
Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		8 967 964	4 540 706
Andre forsikringsrelaterte inntekter		0	0
Erstatninger			
Utbetalte erstatninger		-3 148 596	-2 947 200
Endring i avsetninger til erstatninger		0	0
Overføring av premiereserve til andre forsikringselskaper/pensjonskasser		0	-269 045
Sum erstatninger		-3 148 596	-3 216 245
Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Endring i premiereserve	5	-2 300 358	-14 836 252
Endring administrasjonsavgift		0	0
Endring i tilleggsavsetninger		-472 950	-1 257 643
Endringer i kursreguleringsfond		-4 573 072	944 672
Endringer i premiefond og pensjonistenes overskuddsfond		-786 873	-372
Sum endring i forsikringsmessige avsetninger mv.		-8 133 253	-15 149 594
Midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser			
Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene		-214 592	0
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene - kontraktsfastsatte forpliktelser		-214 592	0
Forsikringsrelaterte driftskostnader			
Andre kostnader	3	-1 107 950	-1 188 540
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader		-1 107 950	-1 188 540
Andre forsikringsrelaterte kostnader		0	0
Resultat av teknisk regnskap		404 837	-379 835
IKKE-TEKNISK REGNSKAP			
Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen			
Renteinntekter og utbytte mv. på finansielle eiendeler	2	429 698	215 516
Verdiendringer på investeringer		2 920 411	780 230
Realiserte gevinster og tap på investeringer		-	-
Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		3 350 109	995 746
Andre inntekter		0	0
Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen			
Forvaltningskostnader		0	0
Andre kostnader		0	0
Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		0	0
Resultat av ikke-teknisk regnskap		3 350 109	995 746
Resultat før skattekostnad		3 754 945	615 911
Skattekostnad	12	0	0
TOTALRESULTAT		3 754 945	615 911
DISPONERINGER			
Overført til risikoutjevningfond		-2 935	0
Overført til annen egenkapital		-3 752 010	-615 911
Overført midlertidig til POF/Premiefond		-	-
SUM DISPONERINGER		-3 754 945	-615 911

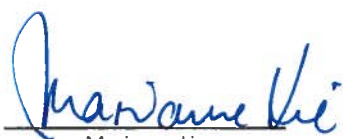
Arendals Fossekompagni Pensjonskasse pr. 31.12.2016

EIENDELER	Noter	31.12.2016	31.12.2015
Eiendeler i selskapsporteføljen			
Investeringer			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	4	16 033 548	12 595 388
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)		16 033 548	12 595 388
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning		0	0
Utlån og fordringer		0	0
Finansielle derivater		0	0
Andre finansielle eiendeler		0	0
Sum investeringer		16 033 548	12 595 388
Andre eiendeler			
Kasse, bank		15 299 691	3 155 229
Sum andre eiendeler		15 299 691	3 155 229
SUM EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN		31 333 239	15 750 617
Eiendeler i kundeporteføljene			
Investeringer i kollektivporteføljen			
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi	4	143 685 356	131 847 002
Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)		48 377 654	44 423 293
Obligasjoner og andre verdipapirer med fast avkastning		95 307 702	87 423 710
Gjeld til selskapsporteføljen		0	0
Utlån og fordringer		0	0
Finansielle derivater		0	0
Andre finansielle eiendeler		0	0
Sum investeringer i kollektivporteføljen		143 685 356	131 847 002
Fordringer			
Fordringer i forbindelse med direkte forretninger	10	281 158	2 426 135
Fordring på selskapsporteføljen		0	2 786 000
Andre fordringer		0	258
Sum fordringer		281 158	5 212 393
Andre eiendeler			
Kasse, bank		4 810 051	4 226 905
Sum andre eiendeler		4 810 051	4 226 905
SUM EIENDELER I KOLLEKTIVPORTEFØLJEN		148 776 565	141 286 300
SUM EIENDELER		180 109 804	157 036 917

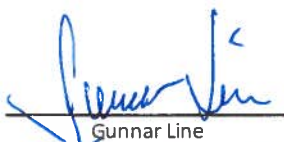
Arendals Fossekompani Pensjonskasse pr. 31.12.2016

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER	Noter	31.12.2016	31.12.2015
Innskutt egenkapital			
Selskapskapital		7 000 000	7 000 000
Annen innskutt egenkapital		5 000 000	5 000 000
Sum innskutt egenkapital		12 000 000	12 000 000
Opptjent egenkapital			
Risikoutjevningfond	6	125 730	122 795
Annen opptjent egenkapital		5 495 717	2 961 744
Sum opptjent egenkapital		5 621 447	3 084 539
Ansvarlig lånekapital mv.			
Annen ansvarlig lånekapital		15 000 000	0
Sum ansvarlig lånekapital		15 000 000	0
Forsikringsforpliktelse i livsforsikring - kontraktsfestsatte forpliktelser			
Premiereserve	5	129 594 366	127 079 416
Tilleggsavsetninger	5	7 029 331	6 556 381
Kursreguleringsfond	5	9 941 986	5 368 914
Premiefond og pensjonistenes overskuddsfond	5	786 090	0
Sum forsikringsmessige avsetninger		147 351 773	139 004 710
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser o.l.		0	0
Forpliktelser ved periodeskatt		0	0
Forpliktelser ved utsatt skatt		0	0
Andre avsetninger for forpliktelser		0	0
Sum avsetning for forpliktelser		0	0
Forpliktelser			
Gjeld Selskap til Kollektiv		0	2 786 000
Andre forpliktelser	11	136 585	161 668
Sum forpliktelser		136 585	2 947 668
SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER		180 109 804	157 036 917

Oslo, 14.03.2017

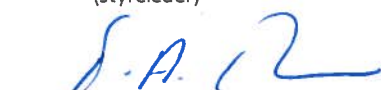
Marianne Lie
(styreleder)

Gunnar Line

Jens Vig

Thorvald Paulsen

Thor Romedal Gabrielsen

Nils Poulsen
(daglig leder)

Arendals Fossekompagni Pensjonskasse pr. 31.12.2016

Kontantstrømoppstilling

	2016	2015
Likvider tilført fra/brukt på virksomheten		
Resultat før skattekost	3 754 945	615 911
Periodens betalte skatter	-	-
Gevinst ved salg av verdipapirer	-2 360 810	-3 261 903
Verdiendring på investeringer inkl amortisering	-7 493 483	159 412
Endring forsikringstekniske avsetninger	8 133 253	15 074 833
For mye innbetalt premie til premiefond	0	-
Endring i tidsavgrensingsposter	2 119 894	2 234 947
Kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	4 153 800	14 823 200
Likvider tilført fra/brukt på investeringer		
Innbetalinger ved salg av aksjer og obligasjoner	30 027 537	15 089 366
Utbetalinger ved kjøp av aksjer og obligasjoner	-36 453 729	-44 401 684
Kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-6 426 192	-29 312 318
Likvider tilført fra/brukt på finansiering		
Innbetalt egenkapital		
Mottatt konsernbidrag		
Mottatt lån	15 000 000	
Kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	15 000 000	-
Endring likvid beholdning	12 727 608	-14 489 118
Likviditetsbeholdning pr. 01.01.	7 382 134	21 871 252
Netto endring i likvider i løpet av året	12 727 608	-14 489 118
Likviditetsbeholdning pr. 31.12.	20 109 742	7 382 134

Arendals Fossekompani Pensjonskasse pr. 31.12.2016

Endringer i egenkapitalen

	Innskutt kjerne- kapital	Risikoutjevnings fond	Urealiserte gevinster	Annen opptjent egenkapital	Sum egenkapital
Egenkapital 01.01.2016	12 000 000	122 795	-	2 961 744	15 084 540
Totalresultat		2 935		3 752 010	3 754 945
Transaksjoner med sponsorselskaper					
Rettelse tidligere års feil				(1 218 038)	(1 218 038)
Kapitalinnskudd					
Avsatt utbytte					
Sum transaksjoner med sponsorselskaper					
Egenkapital 31.12.2016	12 000 000	125 730	-	5 495 716	17 621 447

Noter til regnskapet 2016

REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet er satt opp i henhold til forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak.

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de følgende kategorier:

- til virkelig verdi over resultatet
- investeringer som holdes til forfall
- utlån og fordringer

Finansielle instrumenter i kategori "virkelig verdi over resultat" I

AS 39.9b åpner for regnskapsføring av en finansiell eiendel til virkelig verdi over resultatet dersom den finansielle eiendel når den førstegangsinnregnes, øremerkes av foretaket til virkelig verdi over resultatet. Pensjonskassen ønsker å vurdere alle finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet i samsvar med virkelig verdi opsjonen dersom det ikke ved innregning er besluttet noe annet. IAS 39.9b angir vilkårene for anvendelse av virkelig verdi opsjonen. Det sentrale grunnlag for anvendelse av virkelig verdi opsjonen er at en gruppe finansielle eiendeler, finansielle forpliktelser eller begge deler forvaltes på grunnlag av virkelig verdi og at inntjeningen vurderes etter samme prinsipp. Dette må også være i samsvar med en dokumentert kapitalforvaltningsstrategi og at informasjon internt og mellom nøkkelpersoner gis på dette grunnlag. Pensjonskassen har utarbeidet en kapitalforvaltningsstrategi i samsvar med kravene i kapitalforvaltningsforskriften. Porteføljen av verdipapirer forvaltes i samsvar med denne strategien og rapportering til styret og daglig leder skjer til virkelig verdi. I regnskapsføringen av finansielle eiendeler er det dermed lagt til grunn at vilkårene for anvendelse av virkelig verdi opsjonen er tilstede.

Investeringer som holdes til forfall

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer og bestemt innløsningsdato hvor pensjonskassen har intensjon om og evne til å holde investeringen til forfall, er klassifisert som investeringer holdt til forfall. Eiendeler i kategori Holde til forfall måles til amortisert kost etter effektiv rentemetode. Nedskrivning gjennomføres dersom det foreligger objektive indikasjoner på verdifall. Selskapet har per 31.12.2016 ingen anleggsportefølje.

Utlån og fordringer

Finansielle eiendeler med faste eller bestembare kontantstrømmer som ikke er notert i et aktivt marked, er klassifisert som utlån og fordringer. Finansielle eiendeler klassifisert som lån og fordringer skal etter førstegangsinnregning måles til amortisert kost ved hjelp av en effektiv rentemetode. Nedskrivning gjennomføres dersom det foreligger objektive indikasjoner på verdifall.

Virkelig verdi

Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for eller en forpliktelse kan gjøres opp til i en transaksjon gjennomført på armlengdes avstand mellom velinformerte, villige parter. Alle finansielle instrumenter måles til virkelig verdi ved førstegangsinnregning. Normalt vil virkelig verdi av et finansielt instrument ved førstegangsinnregning være transaksjonsprisen. Det beste beviset på virkelig verdi i et aktivt marked er kvoterte priser. I etterfølgende perioder vil den virkelige verdien av finansielle instrumenter måles til virkelig verdi basert på noterte priser i aktive markeder som er basert på kjøpspriser for eiendeler og salgspriser for utstedte forpliktelser. Når priser i et aktivt marked ikke er tilgjengelige, fastsettes virkelig verdi ved benyttelse av verdsettelsesmetoder med referanse til observerbare markedsdata. Disse inkluderer sammenligning med lignende instrumenter hvor observerbare markedspriser eksisterer, nylig utførte markedstransaksjoner på armlengdes avstand mellom velinformerte og villige parter, diskonterte kontantstrømanalyser, opsjonsprisindekser og andre verdsettelsesteknikker som normalt brukes av markedsdeltakere.

Amortisert kost

Etter førstegangsinnregning måles investeringer som holdes til forfall, lån og fordringer, samt finansielle forpliktelser som ikke måles til virkelig verdi, til amortisert kost basert på effektiv rente-metoden. Ved beregning av effektiv rente estimeres kontantstrømmer, og alle kontraktsmessige vilkår ved det finansielle instrumentet tas i betraktning. Alle honorarer og punkter betalt eller mottatt mellom partene i kontrakten, transaksjonsutgifter og alle andre betalinger eller rabatter som kan henføres til transaksjonen, inngår som en integrert del ved fastsettelsen av den effektive renten.

Forsikringstekniske avsetninger

De forsikringstekniske avsetningene består av premiereserve, tilleggsavsetninger, risikoutjevningfond, premiefond og pensjonistenes overskuddsfond. *Premiereserve* Premiereserve er kontantverdien (diskontert med grunnlagsrente) av de totale pensjonsforpliktelser med fradrag av kontantverdien av fremtidige premier. *Tilleggsavsetninger* For å sikre soliditeten er det anledning til å foreta tilleggsavsetninger. Tilleggsavsetninger kan benyttes til å dekke renteunderskudd i forhold til garantert avkastning, men kan ikke dekke negativ avkastning. *Premiefond* Premiefondet inneholder forskuddsbetalte premier i henhold til skatteloven. I tillegg inneholder fondet overskuddsmidler som er tilført ordningen. *Pensjonistenes overskuddsfond* Fondet består av årets overskudd tilordnet premiereserve knyttet til pensjoner under utbetaling. Det skal benyttes som engangspremie til å øke ytelsene til pensjonistene. *Risikoutjevningfond* Dersom risikoresultatet er positivt, kan inntil 50 % av dette avsettes til risikoutjevningfondet. Dette fondet kan i senere år kan benyttes til dekning av negativt risikoresultat. Risikoutjevningfondet klassifiseres under selskapsporteføljen.

Kollektiv og selskapsportefølje

Pensjonskassen har fordelt sin balanse i to porteføljer – kollektiv og selskapsporteføljen.

Inntekter

Brutto inntektsføres premier med de beløp som forfaller i året. Avgitt gjenforsikring fremkommer som egen linje i resultatregnskapet. Periodisering av opptjent premie ivaretas ved avsetning til premiereserve i forsikringsfondet. Inntekter og kostnader knyttet til finansielle eiendeler inneholder både realiserte poster og urealiserte verdiendringer. Netto inntekter fra investeringer fordeles mellom investeringer i kollektivporteføljen og investeringer i selskapsporteføljen i forhold til gjennomsnittlig forvaltet kapital igjennom året. Endringer i urealiserte verdier knyttet til investeringer i kollektivporteføljen avsettes til kursreguleringsfond.

Skatt

Skattekostnadene i resultatregnskapet består av alminnelig inntektsskatt og formuesskatt. Skattekostnad knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og årets endring i balanseført utsatt skatt/skattefordel. Betalbar skatt beregnes som 25 % av årets skattemessige resultat. Utsatt skatt/skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessig verdi og skattemessig verdi, samt skattevirkninger av underskudd til fremføring og fremførbare godtgjørelse. Utsatt skattefordel balanseføres dersom fremtidig skattepliktig inntekt sannsynliggjør en utnyttelse. Verdien av utsatt skattefordel er ikke regnskapsført. Pensjonskasser er ikke omfattet av unntak for formuesskatt i henhold til sktl § 2-36. Formuesskatt beregnes skattemessig netto formue fastsatt i henhold til skatteloven kapittel 4. Skattesats for formuesskatt er 0,3 %.

Avkastning Garantert avkastning på premiefond og pensjonistenes overskuddsfond (2,0%) samt pliktig avsetning til premiereserven, føres under posten endring i forsikringsmessige

avsetninger i resultatregnskapet.

Note 1 - Premieinntekter og premieanvendelser

	2016	2015
Bruttopremie	4 552 074	15 158 172
Herav overført fra premiefondet	-	-83 612
Overført fra pensjonistenes overskuddsfond	-	-
Sum forfalte premier, brutto	4 552 074	15 158 172
- Administrasjonspåslag	-1 005 054	-1 776 111
- Rentegarantipremie	-392 448	-874 781
- Premiefritak	-	-74 388
Sum forfalte premier, netto	3 154 571	12 432 892

Utvikling i premieinntekter siste 4 år:	2016	2015	2014	2013
	4 552 074	15 158 172	13 034 270	12 134 833

Note 2 - Renteinntekter / utbytter

	2016	2015
Bankinnskudd	77 858	197 441
Obligasjoner, sertifikater	937 675	2 001 753
Differensiert forvaltningsgodtgjørelse	781 518	-
Utbytter	237 032	19 250
Sum Renteinntekter / utbytter	2 034 082	2 218 444

Note 3 - Driftskostnader

	2016	2015
Lønnskostnad, honorarer	88 428	86 984
Revisjon	160 598	259 493
Aktuærtjenester og økonomitjenester	803 248	776 499
Andre honorarer	3 225	10 000
Kontingent Pensjonskasseforeningen	32 500	31 700
Avgift Finanstilsynet	14 000	14 000
Diverse utgifter	5 951	9 866
Sum driftskostnader	1 107 950	1 188 542

Kostnadsført revisjonshonorar i 2016 er kr.125.000,- inkl. merverdiavgift. Det er fakturert kr. 35.598,- inkl. merverdiavgift for annen bistand og attestasjonstjenester fra revisor i 2016.

Note 4 - Finansielle eiendeler til virkelig verdi fordelt på beregningsnivå

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi fordelt på grunnlag av priser benyttet ved verdsettelsen

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Elendeler				
Aksjer	19 198 704			19 198 704
Aksjefond		45 212 498		45 212 498
Obligasjoner	27 329 844			27 329 844
Obligasjonsfond		67 977 858		67 977 858
Sum	46 528 548	113 190 356	-	159 718 904

Nivå 1 inneholder poster med observerbare priser i et aktivt marked

Nivå 2 inneholder poster med verdier avledet av observerbare priser i et aktivt marked

Nivå 3 inneholder poster med verdier basert på ikke observerbare markedspriser

Note 5 - Endringer i forsikringsforpliktelse

Premiereserve	2016		
	Premiebetalende	Fripollser	Sum
Premiereserve 01.01	123 056 085	4 023 331	127 079 416
Premie 01.01	3 745 699	-	3 745 699
Premiefritak uføre	-	-	-
Frigitt premie	-31 191	-	-31 191
Tilleggspremie	837 566	-	837 566
Pensjonsutbetalinger - pensjoner	-3 128 670	-19 927	-3 148 596
Pensjonsutbetalinger - premiefritak	-	-	-
Utløsningsbeløp	-	-	-
Frigjort premiereserve til premiefond	-786 873	-	-786 873
Garantert rente	1 737 499	2 181 508	3 919 007
Bidrag administrasjon	-1 121 109	-242 147	-1 363 256
Bidrag rentegaranti	-392 448	-	-392 448
Risikoresultat ex reass	-50 365	-429 184	-479 550
Interne flyttinger	-72 269 626	72 269 626	-
Overskuddsdisponering	-	214 592	214 592
Premiereserve 31.12	51 596 567	77 997 798	129 594 366
<i>herav avsetning langt liv</i>	-	-	9 357 455

Tilleggsavsetninger	2016		
	Premiebetalende	Fripollser	Sum
Tilleggsavsetninger IB	6 404 147	152 233	6 556 380
Tilført for året	205 484	267 466	472 950
Overføringer	-2 652 421	2 652 421	-
Tilleggsavsetninger UB	3 957 210	3 072 120	7 029 331

Kursreguleringsfond	2016		
	Premiebetalende	Fripollser	Sum
Kursreguleringsfond IB	5 198 934	169 980	5 368 914
Endring i året	1 837 313	2 735 759	4 573 072
Kursreguleringsfond UB	7 036 247	2 905 739	9 941 986

Premiefond	2016		
	Premiebetalende	Fripollser	Sum
Premiefond IB	-	-	-
Tilført pliktig 2,0% rente	-	-	-
Innbetalinger til dekning av årets premie	4 285 147	-	4 285 147
Tilført fra premiereserve	786 873	-	786 873
Årets premie overført til premiereserve	-4 552 074	-	-4 552 074
Overført fra pensjonistenes overskuddsfond	-	-	-
Tilført tidligere års resultat	-	-	-
Tilført andel av årets overskudd	-	-	-
Manglende innbetaling av premie	266 144	-	266 144
Pensjonsutbetalinger - premiefritak	-	-	-
Premiefond UB anvendt i regnskapet	786 090	-	786 090

Fond for regulering av pensjoner m.v.	2016		
	Premiebetalende	Fripollser	Sum
Pensjonistenes overskuddsfond IB	-	-	-
Overført til premiereserve	-	-	-
Overført til premiefond	-	-	-
Pliktige renter til pensjonistenes overskuddsfond	-	-	-
Overført tidligere års resultat	-	-	-
Overført fra årets overskudd	-	-	-
Pensjonistenes overskuddsfond UB	-	-	-

Gjennomsnittrenten på premiereserven tilsvarte 3,01% pr. 31.12.16

Note 6 - Risikoutjevningfond

Risikoutjevningfond	2016	2015
	Risikoutjevningfond 01.01	122 795
Tilført avkastning	2 935	-
Risikoresultat tilordnet	-	-
Risikoutjevningfond 31.12	125 730	122 795

Note 7 - Risikoanalyse

	2016		
	Premiebetalende	Fripollser	Sum
Avkastningsresultat	208 419	267 466	475 885
Risikoresultat	-460 445	429 184	-31 260
Admresultat	255 306	-	255 306
Rentegarantipremie	392 448	-	392 448
Sum	395 729	696 650	1 092 379
Disponeringer			
til/(fra) tilleggsavsetninger	-205 484	-267 466	-472 950
til premiereserve	-	-214 592	-214 592
til premiefond	-	-	-
til pensjonistenes overskuddsfond	-	-	-
Sum	-205 484	-482 058	-687 542
Resultat av teknisk regnskap etter disponeringer	190 244	214 592	404 836
Teknisk resultat fra regnskap			404 836
Ikke-teknisk resultat			3 350 109
Resultat før skatt			3 754 945
Skattekostnad			-
Totalresultat			3 754 945
Disponeringer til/(fra) risikoutjevningssfond			-2 935
Disponeringer til/fra egenkapital			-3 752 010

Note 8 - Pensjonskassens evne til å tåle kurssvingninger i finansmarkedet

Pensjonskasser er underlagt lovgivning som krever at det jevnlig foretas en vurdering av omfang og art av finansplasseringene i relasjon til pensjonskassens risikobærende evne. Pensjonskassens bufferkapital i sammenheng med finansplasseringer består av kursreguleringsfondet, egenkapital utover lovens minimumskrav og tilleggsavsetninger.

Bufferkapital utgjorde for pensjonskassen kr 25,4 millioner pr. 31.12.2016. En vurdering av finansplasseringene pr. 31.12.2016 hvor det legges til grunn et fall i norske aksjekurser med 30%, et fall i utenlandske aksjekurser med 20 % og en rentøkning på 2 % ville medført et potensielt verdifall for pensjonskassens finansplasseringer med kr 19,2 millioner. Sponsor har avgitt en egenkapitalgaranti for det tilfelle at lovpålagte kapitalkrav ikke skulle bli oppfylt.

Pensjonskassens portefølje (kollektivportefølje og selskapsporteføljen) pr. 31.12.2016 består av følgende finansielle instrumenter; 11,3 % i bankinnskudd og fordringer, 52,9 % i obligasjoner, og 35,8 % i aksjer og aksjefond. Beholdningen i aksjer og aksjefond fordeler seg på 7,5 % børsnoterte selskaper, 9,6 % unoterte selskaper, og 82,9 % i aksjefond.

Note 9 - Solvensmargin

	2016	2015
Netto ansvarlig kapital	18 819 861	14 962 000
50% av risikoutjevningssfond	63 000	61 500
50% av tilleggsavsetning	3 514 500	3 278 000
Fradrag i solvensmargin kapitalen	4 905 607	-
Solvensmargin kapital	17 491 754	18 301 500
Minstekravet til solvensmargin	5 470 720	5 744 000
Samlet solvensmargin kapital i % av solvensmarginkrav	320 %	319 %

Note 10 - Andre fordringer

	2016	2015
Utestående premie fra foretakene	281 158	2 426 135
Fordring på selskapsporteføljen	-	2 786 000
Andre fordringer	-	258
Megleroppgjør (aksjer og fond)	-	-
Sum	281 158	5 212 393

Note 11 - Annen gjeld

	2016	2015
Skyldig megler	-	-
Betalbar skatt	-	-
Skyldig forsikuddstrekk	125 657	108 508
Skyldig arbeidsgiveravgift	10 928	9 870
Skyldige feriepenger	-	-
Annen kortsiktig gjeld	-	43 290
Sum	136 585	161 668

Note 12 - Skattekostnad

Årets skattekostnad fordeler seg på	2016	2015
Betalbar skatt	-	-
Endring i utsatt skatt	-	-
Formuesskatt	-	-
Sum skattekostnad	-	-
Beregning av årets skattegrunnlag		
Resultat før skattekostnad	3 754 945	615 911
Overført til/fra RUF	-2 935	-
Permanente forskjeller *)	-7 460 983	191 112
Justering for historisk kostpris	-	-
Endring i midlertidige forskjeller	-	-
Benyttet fremførbart underskudd	-	-
Årets skattegrunnlag	-3 708 973	807 022
Betalbar skatt (25/27%) av årets skattegrunnlag	-	-
Oversikt over midlertidige forskjeller	2016	2015
Risikoutjevningfond	125 730	122 795
Finansielle instrumenter i kollektivporteføljen	9 949 806	5 376 734
Fremførbart underskudd	-13 763 940	-10 054 967
Sum	3 688 404	-4 555 438
25 % utsatt skatt/utsatt skattefordel	-922 101	-1 138 860
Utsatt skattefordel ikke balanseført	922 101	1 138 860
Utsatt skatt i balansen	-	-

* Fremførbare skattemessig underskudd i Norge har ubegrenset varighet. Utsatt skattefordel er ikke balanseført på grunn av usikkerheten knyttet til om det fremførbare underskuddet vil kunne realiseres.

Forklaring til hvorfor årets skattekostnad ikke utgjør 25 % av resultat før skatt:	2016	2015
25 % skatt av resultat før skatt	938 736	166 296
Permanente forskjeller	-1 865 246	51 600
Effekt av ikke balanseført utsatt skattefordel	-216 759	37 918
Effekt av investeringer i kollektivporteføljen utenfor fritaksmetode	1 143 268	-255 815
For mye/lite betalt skatt tidligere år	-	-
Beregnet skattekostnad ekskl. formuesskatt	-	-

Note 13 - Kapitalavkastning

Kapitalavkastningsrente (bokført avkastning)	2016	2015	2014	2013	2012
	3,32 %	3,12 %	5,31 %	3,06 %	3,90 %
Verdjustert kapitalavkastning					
Kollektivporteføljen	5,54 %	2,35 %	7,94 %	5,47 %	4,78 %
Selskapsporteføljen	15,36 %	12,66 %	34,27 %	18,40 %	15,79 %

Note 14 - Pensjonsordningene

Den ytelsesbaserte pensjonsordningen i Arendals Fossekompani Pensjonskasse ble stengt for nye medlemmer 31. desember 2010. Alle medlemmer fra Kelin Kraft fikk fripoliser den 1. januar 2015. Den 1. januar 2016 ble alle resterende medlemmer født etter 31. desember 1955 meldt ut av pensjonskassen og fikk rettighetene sine omdannet til fripoliser. Det er åtte aktive medlemmer i pensjonskassen. Det er 19 løpende alderspensjonister, åtte ektefellepensjonister, to uførepensjonister og én løpende fripolise. Det er 61 fripoliser som ikke er under utbetaling. Ansatte i medlemsbedriftene som ikke er med i den ytelsesbaserte ordningen i kassen har en innskuddsbasert ordning i Storebrand. Alle tilskudd til pensjonskassen (premiebetaling) gjøres av medlemsbedriftene. Den ytelsesbaserte ordningen omfatter alderspensjon, etterlattepensjon, uførepensjon og barnpensjon.

Note 15 - Finansiell risiko

Markedsrisiko

Markedsrisiko innebærer risikoen for at et finansielt instruments virkelige verdi eller fremtidige kontantstrømmer vil svinge på grunn av endringer i markedspriser/markedsforhold. Markedsrisiko kan deles i valutarisiko, renterisiko/kursrisiko, likviditetsrisiko og kredittisiko

Valutarisiko

Arendals Fossekompani Pensjonskasse har alle investeringer i norske kroner. Kassen har således ingen direkte valutarisiko.

Renterisiko/kursrisiko

Renterisiko innebærer risikoen for at et finansielt instrument vil svinge i verdi pga endringer i markedsrenten. Kursrisiko innebærer at en aksje svinger i verdi pga endringer i aksjemarkedet eller pga selskapsesifikke forhold. Pensjonskassen gjør regelmessige stresstester der renterisiko/kursrisiko vurderes i forhold til bufferkapitalen. Se note 8.

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko innebærer risikoen for at selskapet vil støte på vanskeligheter med å oppfylle plikter tilknyttet finansielle forpliktelser.

Pensjonskassen forpliktelser er langsiktige, men det meste av finansplasseringene er i likvide aksjer og obligasjoner. Pensjonskassen har en likviditetsstrategi som vurderes av styret en gang i året. I strategien er det fastlagt retningslinjer for tilgjengelig likviditet.

Kredittisiko

Kredittisiko innebærer risikoen for at en part i et finansielt instrument påfører selskapet et finansielt tap ved ikke å kunne innfri forpliktelsen.

Kollektivporteføllen
31.12.2016

ISIN

Alsjer/ kapitalbevis	Antall	Kjøpskurs	Kostpris inkl kursavsl.	Markedskurs IB 2016	Markedsverdi IB 2016	Markedskurs 31.12.2016	Markedsverdi 31.12.2016	Pålyste (ikke mortant) renter	Markedsverdi inkl pålyste renter	Endring markedsverdi hittil i år	Notert utbytte/renter hittil i år	Resultat hittil i år	Avkastning hittil i år (%)	Urealisert gevinst/tap (fra kjøpsdato)
Alsjer/ kapitalbevis	2 550,00	202,00	515 100	420,00	1 071 000	555,00	1 415 250	1 415 250	344 250	178 500	522 750	48,81 %	900 150	
Victoria Eiendom	31 252,00	25,00	781 300	0,25	7 813	0,25	7 813	7 813	-	-	-	0,00 %	-773 487	
Silver	60 472,00	2,18	1 321 276	1,14	68 938	1,14	68 938	68 938	-39 307	-	-39 307	-36,31 %	-62 891	
REC Silco	7 402,00	38,00	281 276	4,00	111 080	15,00	111 080	111 080	81 472	81 472	81 472	375,00 %	-170 246	
PCI Biotech	1 667,00	123,00	206 271	123,50	205 875	166,00	206 272	206 272	70 848	6 501	77 349	37,57 %	70 451	
Spb Østfold Akerhus	2 867,00	174,50	503 271	175,50	503 159	178,00	510 326	510 326	7 168	22 363	29 530	5,87 %	7 034	
Spb 1 Ringerike Hadeland	1 483,00	33,71	502 984	36,70	544 408	52,25	775 077	775 077	230 669	29 668	260 337	47,82 %	272 092	
Spb Nord-Norge	2 922,053	2 922,053	2 922 053	2 470,307	2 470,307	3 165,156	3 165,156	695 049	237 032	932 081	37,73 %	243 303		
Sum aksjer og grunnfondsbevis														
Alsjefond	2 999,56	22 238,64	6 666 064	32 514,34	7 294 930	31 999,60	9 585 736	9 585 736	69 715	-	69 715	0,73 %	2 919 672	
Fondfinans Global Helsete	1 362,95	2 178,54	2 957 304	2 233,75	605 419	2 753,40	12 352 044	12 352 044	1 996 315	3 920	2 002 234	19,34 %	2 624 741	
Fondfinans Norge	5 540,73	1 557,68	8 632 651	1 909,11	10 577 861	3 892,61	10 486 439	10 486 439	-91 422	-	-140 842	-23,28 %	1 555 806	
Pareto Global B	801,22	9 966,12	8 000 000	11 290,13	9 045 897	12 986,58	10 244 885	10 244 885	1 198 988	-	-91 422	-0,86 %	1 853 788	
Carnegie Aksje Norge	3 17,54	4 714,36	1 500 000	4 813,80	1 528 583	5 659,51	1 797 132	1 797 132	268 548	-	268 548	17,57 %	297 131	
KLP Aksjenorge	35 116,475	1 046,10	38 038 528	37 613,804	40 083 911	48 377 653	45 212 498	45 212 498	3 584 966	3 920	3 588 906	8,67 %	10 096 023	
Sum aksjer														
Obligasjonsfond	1 051,03	10 188,75	10 753 441	9 443,13	9 846 871	10 026,42	10 538 040	10 538 040	608 881	82 288	691 169	6,96 %	-215 401	
Fondfinans Kredit	7 44,14	10 187,07	7 580 610	114,83	9 040 281	10 272,69	7 610 840	7 610 840	30 230	80 611	110 841	1,46 %	30 230	
Fondfinans Obligasjon	79 002,17	116,48	9 044 119	95,75	9 040 281	113,95	9 476 113	9 476 113	404 048	31 783	435 832	4,80 %	431 994	
Carnegie Corporate Bond B	50 225,31	99,75	5 000 000	-	-	106,67	5 346 867	5 346 867	346 867	-	346 867	6,54 %	346 867	
Pareto Global Corp. Bond C	9 624,81	952,30	9 185 661	886,04	8 527 963	9 031,50	8 696 012	8 696 012	168 049	-	168 049	1,97 %	-489 649	
Pareto Kredit A	12 738,08	1 014,27	12 919 819	1 017,32	12 918 778	10 414,19	12 918 778	12 918 778	-2 744	169 819	167 176	1,29 %	-1 041	
Terra Boligkreditt AS, 11/18	13 663 098	1 057,59	14 443 748	13 391,29	13 391 208	10 251,29	13 391 208	13 391 208	413 098	777 598	1 384 471	10,31 %	-271 890	
KLP obligasjon 3 år	13 060,92	1 046,10	13 663 098	1 057,59	13 391 208	10 251,29	13 391 208	13 391 208	413 098	777 598	1 384 471	10,31 %	-271 890	
KLP obligasjon 3 år	13 060,92	1 046,10	13 663 098	1 057,59	13 391 208	10 251,29	13 391 208	13 391 208	413 098	777 598	1 384 471	10,31 %	-271 890	
Sum obligasjonsfond														
Obligasjoner, fastrente	3 500 000,00	100,00	3 500 000	102,79	3 597 650	101,85	3 564 750	3 564 750	-32 900	180 950	235 798	6,55 %	64 750	
Arendshj Ferskopp, 07/17, 5,17%	1 000 000,00	103,17	1 031 700	105,80	1 058 000	103,00	1 030 000	1 030 000	-28 000	49 600	24 987	2,36 %	-1 700	
Lyse Energi 12/17, 4,96%	1 000 000,00	103,17	1 031 700	105,80	1 058 000	103,00	1 030 000	1 030 000	-28 000	49 600	24 987	2,36 %	-1 700	
Sum Obligasjoner fastrente														
Obligasjoner, flytende	3 500 000,00	104,57	3 659 950	101,42	3 549 700	100,35	3 512 250	3 512 250	-37 450	106 364	71 821	2,05 %	-147 700	
Spb 1 SMR, 12/17	3 500 000,00	104,73	3 659 950	101,19	3 541 650	100,36	3 512 600	3 512 600	-29 050	95 966	90 347	2,59 %	-117 950	
DNBNOR ASA, 11/17	4 000 000,00	100,61	4 024 400	100,09	4 003 600	100,20	4 000 000	4 000 000	4 400	79 410	93 674	2,34 %	-16 400	
Spb 1 Østfold Akerhus, 13/17	1 000 000,00	101,55	1 015 500	100,33	1 003 300	100,80	1 000 000	1 000 000	4 375	22 203	31 278	3,12 %	-7 500	
Spb Vest, 13/18	3 500 000,00	100,72	3 525 200	100,17	3 505 950	100,55	3 519 250	3 519 250	13 300	57 372	74 361	2,12 %	-5 950	
Terra Boligkreditt AS, 11/18	4 000 000,00	100,39	4 015 600	99,60	3 984 000	100,45	4 018 000	4 018 000	34 000	62 622	105 349	2,64 %	2 400	
Mera Boligkreditt AS, 13/19	3 000 000,00	100,29	3 008 700	100,08	3 002 400	100,35	3 010 500	3 010 500	8 100	44 438	54 913	1,83 %	1 800	
Statshypotek AB	3 000 000,00	100,29	3 008 700	100,08	3 002 400	100,35	3 010 500	3 010 500	8 100	44 438	54 913	1,83 %	1 800	
Sum Obligasjoner flytende														
Sum Obligasjoner														
Sum Obligasjoner														
Sum plasseringer Kollektivporteføllen														

Sum plasseringer Kollektivporteføllen

Selskapsporteføljen
31.12.2016

	ISIN	Dato anskaffet	Antall	Kjøpskurs	Kostpris	Markedskurs 2016	Markedsverdi 2016	Markedskurs 31.12.2016	Markedsverdi 31.12.2016	Pålyste renter	Markedsverdi inkl pålyste renter	Ending markedsverdi for året	Mortant utbytte/renter hittil i år	Resultat hithittil år	Avkastning for året (%)	Urealisert gevinst/tap (fra kjøpsdato)
Fondfinans Norge	N00010165764		739 0381	5 751,57	4 250 572	7 346	5 429 740	9 062,73	6 697 612		6 697 612	1 268 372	229 500	1 268 372	23,36 %	2 447 040
Victoria Eiendom	N00003041402	26.05.2014	4 500	280,00	1 260 000	420	1 890 000	555,00	2 497 500		2 497 500	607 000	229 500	837 000	44,29 %	1 237 500
Victoria Eiendom	N00003041402	15.12.2016	950	545,00	517 750			555,00	527 750		527 750	9 500		9 500	1,83 %	9 500
Entra Eiendom	N00010716418	20.10.2014	14 704	64,32	945 815	71	1 047 660	85,75	1 260 868		1 260 868	213 208	69 109	282 317	26,35 %	315 053
Sph Nord-Norge kapitalbevis	N00006000801	22.12.2015	29 666	33,71	999 901	37	1 088 742	52,25	1 550 049		1 550 049	461 306	59 332	520 638	47,82 %	550 147
Sph 1 Ringstrøke kapitalbevis	N00006390400	22.12.2015	5 733	174,50	1 000 409	176	1 006 142	174,00	1 020 474		1 020 474	14 333	44 717	59 050	5,87 %	20 066
Sph 1 Østlid Akersh. kap bevis	N00010285562	22.12.2015	3 333	113,00	409 359	124	411 626	166,00	553 278		553 278	141 653	12 989	154 651	37,57 %	143 319
KLP -Aksjefond Indeks II	N00010455694	28.12.2015	1 053	1614,44	1 700 000	1 635	1 721 978	1 829,55	1 926 518		1 926 518	204 540	415 657	204 540	11,88 %	226 518
Sum aksjefond			11 084 406		31 084 406	17 595 388	17 595 388	16 033 548	16 033 548		16 033 548	2 920 411	415 657	3 336 067	26,49 %	4 949 342

KPMG AS
Sørkedalsveien 6
Postboks 7000 Majorstuen
0306 Oslo

Telephone +47 04063
Fax +47 22 60 96 01
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til styret i Arendals Fossekompagni Pensjonskasse

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert Arendals Fossekompagni Pensjonskasses årsregnskap som viser et overskudd på kr 3 754 945. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2016, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2016, og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av selskapet slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Ledelsen er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av årsberetningen, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner

nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Oslo 15. mars 2017
KPMG AS

Geir Moen
Statsautorisert revisor